

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ
ประสิทธิภาพในการบริหารวิชาการภายใต้สถานการณ์
วิกฤตโควิด-19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
INNOVATIVE LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS
AFFECTING THE EFFICIENCY OF ACADEMIC AFFAIRS
ADMINISTRATION IN COVID-19 CRISIS UNDER
THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE
AREA OFFICE BANGKOK 2

¹นาวพล กาทอง, ²พร้อมพิไล บัวสุวรรณ และ ³วรรณวิศา สืบบุญสรณ์ คล้ายจำแลง
¹Nawapol Kathong, ²Prompilai Buasuwan,
and ³Wanwisa Suebnusorn Klaijumlang

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ประเทศไทย
Kasetsart University, Thailand

nawapol.k@ku.th

Received July 12, 2021; Revised October 9, 2021; Accepted November 20, 2022

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของ
ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
2) ศึกษาประสิทธิภาพในการบริหารวิชาการภายใต้สถานการณ์วิกฤตโควิด-19 สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 3) ศึกษาภาวะผู้นำเชิง
นวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารวิชาการภายใต้

¹ นิสิตหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

² รองศาสตราจารย์ ดร., หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

³ อาจารย์ ดร., หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สถานการณ์วิกฤตโควิด-19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่สอนจำนวน 153 คน ได้จากการคำนวณโดยโปรแกรม G* Power 3.1.9.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบหลายขั้นตอน ผลการศึกษาพบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงและด้านการคิดสร้างสรรค์ 2) ระดับประสิทธิภาพในการบริหารวิชาการภายใต้สถานการณ์วิกฤตโควิด-19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การวางแผนงานด้านวิชาการ และการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 3) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารวิชาการภายใต้สถานการณ์วิกฤตโควิด-19 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คิดเป็นร้อยละ 65.3 ซึ่งส่งผลในทางบวก

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม, การบริหารวิชาการ, สถานการณ์วิกฤต, โควิด-19

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the level of innovative leadership of school administrators under the secondary educational service area office Bangkok 2, 2) to study the level of the efficiency on academic affairs administration in COVID-19 crisis and 3) to study the innovative leadership of school administrators affecting the efficiency on academic affairs administration in COVID-19 crisis under the secondary educational service area office Bangkok 2. The sample consisted of teachers totally 153 teachers derived by program G*Power 3.1.9.7. The statistics used for data analysis were frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, Pearson Product Moment Correlation Coefficient and Stepwise Multiple Regression Analysis. The results of the research showed that 1) The overall average of the innovative leadership of the school administrators was at high level as follows: information and communication technology, vision to change and creative thinking. 2) The overall average of the efficiency of academic affairs administration in COVID-19 crisis was at high level as follows: learning and teaching management in schools, academic planning, development of the school curriculum. 3) The innovative leadership and the efficiency of academic affairs administration in COVID-19 crisis were statistically significant at the .05 level, 65.3%, which had a positive effect.

Keywords: Innovative Leadership; Academic Administration; Crisis; COVID-19

บทนำ

นวัตกรรมในปัจจุบันมีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีการสื่อสารต่างๆ ทำให้สามารถติดต่อสื่อสารกันอย่างรวดเร็วและง่ายมากยิ่งขึ้น ส่งผลต่อพฤติกรรมและวิถีชีวิตของพลเมืองโลก รวมทั้งการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง นับเป็นความท้าทายใหม่จากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกในศตวรรษที่ 21 เศรษฐกิจและสังคมถูกเชื่อมโยงด้วยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั่วโลกต้องเผชิญกับระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขันไร้พรมแดนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การก้าวเข้าสู่ยุคเทคโนโลยีการสื่อสารทำให้ทุกสิ่งระบบเศรษฐกิจทั่วโลกกำลังเปลี่ยนแปลงไปสู่อุตสาหกรรม 4.0 ที่ใช้ไฟฟ้าเป็นพลังงานหลักในกระบวนการผลิตทั้งหมด โดยอาศัยความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีการผลิต ส่งผลให้พฤติกรรมผู้บริโภคสินค้าและบริการของประชาชนเปลี่ยนไป ผู้ผลิตสินค้าและการบริการจึงจำเป็นต้องปรับเข้าสู่การพัฒนานบนพื้นฐานความรู้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ด้วยความท้าทายดังกล่าว จึงมีความจำเป็นที่ประเทศไทยต้องปฏิรูประบบต่างๆ รวมถึงระบบการศึกษา เพื่อให้ระบบการศึกษาเป็นกลไกหลักของการขับเคลื่อนประเทศ ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับใหม่กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560–2579) และกรอบทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560–2564) เพื่อให้สามารถนำพาประเทศไปสู่ความมั่นคงมั่งคั่งและยั่งยืนในอีก 20 ปีข้างหน้า (แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579, ง)

เพื่อให้ระบบการศึกษาเป็นกลไกหลักของการขับเคลื่อนประเทศ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษา มีบทบาทและหน้าที่ที่ส่งผลโดยตรงต่อการดำเนินงานที่จะนำพาสถานศึกษาไปสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพสูงสุด มีความรู้และทักษะที่แข็งแกร่งและเหมาะสมเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ระดับสูง และการดำรงชีวิตในอนาคต กระทรวงศึกษาธิการในฐานะหน่วยงานหลักในภาคการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพคนของประเทศ ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการมุ่งสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะมีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรมและจริยธรรม ภายใต้ วิสัยทัศน์ที่ว่ามุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขในสังคม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดนโยบายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563 โดยยึดหลักของการพัฒนาที่ยั่งยืน และการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศในอนาคต เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2561–2580 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561–2580) วาโร เฟ็งสวัสตี (2549) กล่าวว่า

ผู้บริหารโรงเรียนเป็นส่วนสำคัญและมีอิทธิพลอย่างสูงต่อผลลัพธ์ที่ได้จากระบบการศึกษา ประสิทธิภาพของการบริหารการศึกษา อย่างไรก็ตามการที่ผู้บริหารโรงเรียนจะบริหารให้ได้ผลดีนั้น จำเป็นจะต้องมีการเสริมพลังให้ผู้บริหารได้มีโอกาสฝึกและใช้ความเป็นผู้นำหรือภาวะผู้นำ (Leadership) ได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับกุลชลี จงเจริญ (2556) ที่กล่าวว่า ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของโลกในหลายด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมอันนำไปสู่การปรับตัวเพื่อให้เกิดความสามารถในการแข่งขันท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์ สำหรับประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทั้งในระดับประเทศชาติ และในระดับองค์การเป็นอย่างมาก โดยได้มีการกำหนดนโยบายในการให้ความสำคัญกับนวัตกรรมและมีการวางแผนเพื่อนำพาประเทศไปสู่การเป็นประเทศที่เป็นผู้นำด้านนวัตกรรมอย่างเป็นระบบเพื่อแก้วิกฤติการณ์และสร้างความยั่งยืนในการพัฒนาประเทศ และเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางว่าในการสร้างนวัตกรรมให้เกิดขึ้นในองค์กรนั้น ผู้นำองค์กรจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมซึ่งถือเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพราะผู้นำ คือ ผู้ที่มีบทบาทในการสนับสนุนและเสริมสร้างให้บุคลากรในองค์กรมีความคิดและแนวทางในการสร้างสิ่งใหม่วิธีการใหม่ ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่องค์การ ดังนั้น การทำความเข้าใจถึงภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมทั้งในส่วนของความหมายและองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมรวมทั้งทฤษฎีที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง นอกจากนี้การศึกษาเรื่องภาวะผู้นำด้านนวัตกรรมที่สนับสนุนให้องค์การมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ของ Ailin and Lindgren (2008) พบว่าภาวะผู้นำด้านนวัตกรรมต้องมีวิสัยทัศน์ เป้าหมายและกลยุทธ์ด้านนวัตกรรมและต้องส่งเสริมและเชื่อว่านวัตกรรมเป็นกลไกที่สำคัญที่ทำให้้องค์การประสบความสำเร็จ ภาวะผู้นำด้านนวัตกรรมจะต้องมีพันธสัญญาที่มุ่งมั่นในการริเริ่มการเป็นภาวะผู้นำด้านนวัตกรรม ซึ่งจะได้รับมุ่งเน้นสนับสนุนภาวะผู้นำในเชิงกลยุทธ์จากกิจกรรมนวัตกรรมขององค์กร มีบทบาทในระดับกลยุทธ์และระดับปฏิบัติการด้านนวัตกรรม มีเทคนิคในการจัดการนวัตกรรม และการมีเครือข่ายและพันธมิตรด้านนวัตกรรม

โรงเรียนเป็นสถานที่ที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขในสังคม และมีความสามารถที่จะแข่งขันในเวทีระดับโลกได้ตามศักยภาพจึงจำเป็นต้องดำเนินการพัฒนาโรงเรียนเพื่อความพร้อมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในทุกด้าน โดยเฉพาะด้านวิชาการ การบริหารงานวิชาการนั้นถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษาเพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาก็คือ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้น งานวิชาการเป็นกิจกรรมการจัดการเกี่ยวกับงานด้านหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ แบบเรียนงานการเรียนการสอน งานสื่อการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานห้องสมุดงานนิเทศการศึกษา งานวางแผนการศึกษา และงานประชุม

อบรมทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ (สันติ บุญภิรมย์, 2553)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวจะเห็นได้ว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีความสำคัญต่อการบริหารองค์กรให้ประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย และการบริหารวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญในการบริหารสถานศึกษา จากการทบทวนวรรณกรรมยังไม่พบว่ามิจงานวิจัยในประเทศไทยที่ศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารวิชาการ ผู้ศึกษาในฐานะบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จึงมีความสนใจทำการศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารวิชาการภายใต้สถานการณ์วิกฤตโควิด-19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เพื่อที่จะได้ศึกษาเป็นข้อมูลแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษานักบริหารระดับสูง นักวิชาการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปใช้ในการส่งเสริม สนับสนุน แก้ไขปรับปรุงการปฏิบัติงาน ในการศึกษาครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างคือ ครูผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ผู้ศึกษามุ่งหาคำตอบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารวิชาการภายใต้สถานการณ์วิกฤตโควิด-19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 หรือไม่ จากผลการศึกษาในครั้งนี้จะได้ทราบระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารวิชาการภายใต้สถานการณ์วิกฤตโควิด-19 ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลส่งเสริม สนับสนุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
2. ศึกษาประสิทธิภาพในการบริหารวิชาการภายใต้สถานการณ์วิกฤตโควิด-19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
3. ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารวิชาการภายใต้สถานการณ์วิกฤตโควิด-19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารวิชาการภายใต้สถานการณ์วิกฤตโควิด-19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 สหวิทยาเขต ร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2564 จำนวน 6,287 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยการวิเคราะห์อำนาจการทดสอบ (Power analysis) สำหรับการใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน กำหนดการทดสอบสมมติฐานเป็นทางเดียว (One-tailed test) กำหนดขนาดอิทธิพล .15 ค่าความคลาดเคลื่อน .05 และอำนาจทดสอบ .95 (บุญใจ ศรีสถิตยัณรากร, 2563) ทำการคำนวณด้วยโปรแกรม G* Power 3.1.9.7 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 153 คน และใช้การสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลากเลือกผู้ตอบแบบสอบถาม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารวิชาการภายใต้สถานการณ์วิกฤตโควิด-19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการบริหารวิชาการภายใต้สถานการณ์วิกฤตโควิด-19

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

3.2 ข้อมูลภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา และข้อมูลประสิทธิภาพในการบริหารวิชาการในโรงเรียนภายใต้สถานการณ์วิกฤตโควิด-19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 วิเคราะห์โดยค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยเทียบค่าเฉลี่ยกับเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560 น. 121)

3.3 วิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารวิชาการภายใต้สถานการณ์วิกฤตโควิด-19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร เพื่อศึกษาการส่งผลต่อไป

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารวิชาการภายใต้สถานการณ์วิกฤตโควิด-19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังแสดงตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2	ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง	4.01	0.81	มาก
ด้านการคิดสร้างสรรค์	4.00	0.83	มาก
ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม	3.95	0.85	มาก
ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม	3.91	0.85	มาก
ด้านการบริหารความเสี่ยง	3.89	0.87	มาก
ด้านการมีจริยธรรมและตรวจสอบได้	3.84	0.96	มาก
ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	4.03	0.85	มาก
รวม	3.95	0.86	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้าน

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รองลงมาคือด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการมีจริยธรรมและตรวจสอบได้

2. ประสิทธิภาพในการบริหารวิชาการภายใต้สถานการณ์วิกฤตโควิด-19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 แสดงดังตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ประสิทธิภาพในการบริหารวิชาการภายใต้สถานการณ์วิกฤตโควิด-19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

ประสิทธิภาพในการบริหารวิชาการ	ระดับประสิทธิภาพ		
	\bar{X}	SD.	ระดับ
1) ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น	3.91	0.92	มาก
2) ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ	4.20	0.80	มาก
3) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	4.28	0.84	มาก
4) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	4.20	0.82	มาก
5) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.11	0.91	มาก
6) ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	4.15	0.87	มาก
7) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	4.01	0.79	มาก
8) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้	3.86	0.89	มาก
9) ด้านการนิเทศการศึกษา	4.07	0.95	มาก
10) ด้านการแนะแนว	4.13	0.81	มาก
11) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	4.01	0.83	มาก
12) ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ	3.82	0.93	มาก
13) ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น	3.84	0.85	มาก
14) ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	3.92	0.90	มาก
15) ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา	4.05	0.83	มาก
16) ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา	4.18	0.79	มาก
17) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.11	0.81	มาก
รวม	4.05	0.86	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ประสิทธิภาพในการบริหารวิชาการภายใต้สถานการณ์วิกฤตโควิด-19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา รองลงมาคือด้านด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ถัดมาคือด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

3. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารวิชาการภายใต้สถานการณ์วิกฤตโควิด-19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในภาพรวม ได้แก่ ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านการบริหารความเสี่ยงสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิภาพในการบริหารวิชาการในโรงเรียนภายใต้สถานการณ์วิกฤตโควิด-19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ได้ร้อยละ 65.30 ($R^2 = .653$) โดย ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านการบริหารความเสี่ยงสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิภาพในการบริหารวิชาการในโรงเรียนภายใต้สถานการณ์วิกฤตโควิด-19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม มีค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณในรูปคะแนนมาตรฐาน เท่ากับ 0.380 ($\beta = 0.380$) แสดงว่าการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม มีน้ำหนักความสำคัญสูงสุดในการพยากรณ์ประสิทธิภาพในการบริหารวิชาการภายใต้สถานการณ์วิกฤตโควิด-19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รองลงมา คือ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณในรูปคะแนนมาตรฐานสูงสุด เท่ากับ 0.272 ($\beta = 0.272$) แสดงว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีน้ำหนักความสำคัญในการพยากรณ์ประสิทธิภาพในการบริหารวิชาการภายใต้สถานการณ์วิกฤตโควิด-19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการบริหารความเสี่ยงมีค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณในรูปคะแนนมาตรฐานสูงสุด เท่ากับ 0.221 ($\beta = 0.221$) แสดงว่า การบริหารความเสี่ยงมีน้ำหนักความสำคัญในการพยากรณ์ประสิทธิภาพในการบริหารวิชาการภายใต้สถานการณ์วิกฤตโควิด-19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารวิชาการภายใต้สถานการณ์วิกฤตโควิด-19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 สามารถนำมาอภิปรายผลสรุปเป็นประเด็นได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รองลงมาคือด้านด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการมีจริยธรรมและตรวจสอบได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 นั้นมีเป้าหมายขององค์กร 7 ประการ (รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563, 2563) โดยหนึ่งในเป้าหมายคือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษามีสมรรถนะในการบริหารจัดการเชิงบูรณาการ มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ และการรายงานผลอย่างเป็นระบบ ใช้งานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา กล่าวคือ การให้ความสำคัญในการใช้นวัตกรรมในการสร้างระบบการปฏิบัติงานทำให้ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมในระดับสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีค่าเฉลี่ยในระดับมากเป็นอันดับสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับ จีราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560: 77) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ การเปลี่ยนแปลง ถัดมาคือด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการบริหารความเสี่ยง สอดคล้องกับอนุชิต โฉมศรี (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านวิสัยทัศน์ การเปลี่ยนแปลง ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม ด้านการคิดสร้างสรรค์ และด้านการบริหารความเสี่ยงตามลำดับ และสอดคล้องกับ Aydin (2012) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะช่วยให้ผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนคติที่จะส่งผลให้โรงเรียนเดินไปข้างหน้า เนื่องจากการเปลี่ยนแปลง

อย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีและการสื่อสารโทรคมนาคม ประกอบกับสถานการณ์วิกฤตโควิด-19 ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อรับมือกับความท้าทายที่เกิดขึ้น โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงมาช่วยพัฒนาในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น และอาจเพราะผลกระทบจากการบริหารสถานศึกษาในปีการศึกษา 2564 เป็นการจัดการศึกษาในรูปแบบออนไลน์จึงทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามรับรู้ถึงระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการมีจริยธรรมและตรวจสอบได้มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

2. ประสิทธิภาพในการบริหารวิชาการภายใต้สถานการณ์วิกฤตโควิด-19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า ประสิทธิภาพในการบริหารวิชาการภายใต้สถานการณ์วิกฤตโควิด-19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากในทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา โดยโรงเรียนส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกช่วงชั้น ตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้สื่อการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ และแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ตามสถานการณ์วิกฤตโควิด-19 มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสูงสุด รองลงมาคือด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา โดยโรงเรียนสามารถจัดทำหลักสูตร การจัดการกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน มีการนิเทศติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา ถัดมาคือการวางแผนงานด้านวิชาการ โดยโรงเรียนมีการเก็บรวบรวมข้อมูลและกำกับ ดูแล นิเทศและติดตามเกี่ยวกับงานวิชาการเหมาะสมกับสถานการณ์วิกฤตโควิด-19 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีเป้าหมายที่ชัดเจนในการดำเนินงาน ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ กิตติศักดิ์ ศรีพารา (2556) ศึกษาเรื่อง ภาวะความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต 2 พบว่า ประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษตาก เขต 2 ด้านการบริหารจัดการวิชาการ อยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับอวีรุทธ์ ยาแข็ง (2550) ศึกษาเรื่อง การศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2 พบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2 โดยรวมมีประสิทธิผลในการบริหารวิชาการทุกด้านอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ พงษ์เทพ สุขทนา

รักษ์ (2556) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสหวิทยาเขตบ้านบึง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า การบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสหวิทยาเขตบ้านบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ด้านการนิเทศการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล ตามลำดับ ส่วนด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อาจเป็นเพราะภายใต้สถานการณ์วิกฤตโควิด-19 ทำให้โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนน้อยลง และการจัดกิจกรรมมีประสิทธิภาพลดลง

3. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารวิชาการภายใต้สถานการณ์วิกฤตโควิด-19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับในระดับสูงกับประสิทธิภาพในการบริหารวิชาการภายใต้สถานการณ์วิกฤตโควิด-19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เมื่อพิจารณารายด้านของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับประสิทธิภาพในการบริหารวิชาการภายใต้สถานการณ์วิกฤตโควิด-19 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงรองลงมา คือ ด้านการบริหารความเสี่ยง และระดับต่ำสุด คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง สอดคล้องกับ เวียงวิวรรณ ทำทูล (2557) ศึกษาวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อองค์กรขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรขีดสมรรถนะสูงมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน พบว่า ตัวแปรต้นด้านภาวะผู้นำเชิง นวัตกรรม จำนวน 3 ด้าน จากทั้งหมด 7 ด้านส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารวิชาการภายใต้สถานการณ์วิกฤตโควิด-19 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านการบริหารความเสี่ยง สำหรับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ด้านการคิดสร้างสรรค์ ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม และด้านการมีจริยธรรมและตรวจสอบได้ไม่มีในสมการพยากรณ์อาจเป็นเพราะการปฏิบัติงานในระบบราชการต้องรับนโยบายซึ่งปัจจัยภายนอกที่กำหนด ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้งทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาไม่สามารถกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนจนนำไปสู่การปฏิบัติจนสำเร็จได้ตลอดทั้งมีสถานการณ์วิกฤตโควิด-19 ที่เป็นสถานการณ์ที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนทำให้ยากต่อการบริหารให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ อนุชิต โฉมศรี (2563 : 167) ศึกษา เรื่อง ภาวะผู้นำนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลใน

ยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลในยุคดิจิทัล 3 ด้าน นั่นคือ ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม ด้านการสร้างบรรยากาศขององค์กร นวัตกรรม และด้านการบริหารความเสี่ยง นำเข้าไปในสมการที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พหุคูณ เท่ากับ 0.823 แสดงว่าตัวแปรทั้ง 3 ตัว ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาเพิ่มเติมองค์ความรู้นวัตกรรมและมีการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมในด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม ด้านการบริหาร ความเสี่ยง และด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหาร วิชาการ นอกจากนี้สถานศึกษาสามารถนำภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมไปปรับปรุง แก้ไข พัฒนา เพื่อใช้เป็นแนวทางการทำงาน ทำให้ประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษาสูงขึ้น และ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 สามารถนำภาวะผู้นำเชิง นวัตกรรมไปเป็นนโยบายทางการศึกษาและใช้เป็นแนวทางพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหาร สถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในสถานการณ์วิกฤตต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กุลชลี จงเจริญ. (2556) “ภาวะผู้นำและการเปลี่ยนแปลง” ในประมวลชุดวิชาการพัฒนา ทักษะ. ประสพการณ์วิชาชีพสำหรับผู้นำทางการศึกษา หน่วยที่ 2.นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จिरาภา ประพันธ์พัฒน์. (2560) การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ทิวัดต์ มณีโชติ. (2559). ตำราวิทยาการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย ราชภัฏพระนคร.
- บุญใจ ศรีสถิตนรากร. (2563) ขนาดอิทธิพล การวิเคราะห์ การคำนวณขนาดตัวอย่างที่ เหมาะสม โดยโปรแกรม G*POWER. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2560) *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พงษ์เทพ สุขทนารักษ์. (2556) *การบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสหวิทยาเขตบ้านบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2549) *การพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นตรงของประสิทธิผลภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน*. บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เวียงวิวรรณ ทำทูน. (2557) *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อองค์การขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21*. บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สันติ บุญภิรมย์. (2553) *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: บิ๊ก พอยท์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. (2564) *รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563*. สืบค้นเมื่อวันที่ 21 เมษายน 2564, จาก www.sesao2.go.th
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2560) *แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2579)*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562) *ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580)*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- อนุชิต โฉมศรี. (2562) *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- อวิรุทธ์ ยาแข็ง. (2550) *การศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2*. บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยยะลา.
- Ailin, M., & Lindgren, P. (2008) *Conceptualizing strategic innovation leadership for competitive survival and excellence*. Journal of Knowledge Globalization, 1(2), 87-108.
- Aydin, B. (2012) *Transformational leadership behaviors of school principals: A qualitative research based on teachers' perceptions*. International Online Journal of Educational Sciences, 4 (3), 581-591.